

Första söndagen i fastan

Predikan 2025-03-09 (på distans)

Kyrkoherde Sten Rydh, Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige.

Dagens ämne: *Kampen mot frestelsen*

Epistel: 1 Joh. 3:7–8.

Evangelium: Matt. 4:1–11.

I Guds, Faderns + och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön. Käre himmelske Fader! Vi tackar dig att du genom din Son har övervunnit djävulens frestelser. Vi ber att du också låter oss i Andens kraft övervinna de frestelser vi måste utstå. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Predikotext 2 årg.: Matt. 16:21–23

21 Från den tiden började Jesus förklara för sina lärjungar att han måste gå till Jerusalem och lida mycket genom de äldste och översteprästerna och de skrifflärda, och att han måste bli dödad och på tredje dagen uppväckt. 22 Då tog Petrus honom åt sidan och började tillrättavisa honom: "Gud bevara dig, Herre! Det där ska aldrig hända dig." 23 Men Jesus vände sig om och sade till Petrus: "Gå bort från mig, Satan! Du vill få mig på fall, för dina tankar är inte Guds utan människors."

Dagens ämne i vår evangeliebok är kampen mot frestelsen. Det helt grundläggande är att Jesus, Guds Son, själv har blivit frestad av Satan men övervunnit alla hans frestelser. Genom att hålla fram Guds ord övervann Jesus de svåra frestelserna, vilket visar oss att även vi skall stå emot djävulen genom Guds ord.

Djävulen är en fallen ängel som har dragit med sig en stor skara onda andar i sitt fall och uppror mot Gud. Han lyckades också med sin list få Adam och Eva att avfalla från Gud och därmed kom också hela människosläktet under hans välde. Det står ju klart och tydligt: *"Hela världen är i den ondes våld"* (1 Joh. 5:19).

Djävulen betecknas av Luther som en "tusenkonstnär" ja, ännu mer än så (stora katekesen). Han har många tusentals olika metoder för att behålla världens människor i otro och för att locka kristna bort från tron. Mot detta står evangelium som lär oss att Jesus Kristus fullkomligt har övervunnit Satan och att varje kristen kan åberopa Kristi seger över frestelserna för att själv vinna seger i sitt kristna liv. Vi indelar predikan i följande delar:

1. Gud tillåter djävulen att verka för att pröva vår tro.
2. Gud har övervunnit djävulen genom Kristi verk.
3. Gud skänker oss seger över djävulen genom ordet och sakramenten.

1. Gud tillåter djävulen att verka för att pröva vår tro.

I Jobs bok berättas det hur djävulen kom till Gud och hans änglar och bad om tillåtelse att få pröva Job med olika lidanden. Det står: *"En dag hände det att Guds söner kom och trädde fram inför Herren, och Åklagaren (Satan) kom också med bland dem. Då frågade Herren Åklagaren: 'Varifrån kommer du?' Åklagaren svarade Herren: 'Från en färd över jorden där jag vandrat omkring.' Då sade Herren till Åklagaren: 'Lade du märke till min tjänare Job? På jorden finns ingen som är så from och rättsinnig, ingen som så fruktar Gud och undviker det onda'"* (Job 1:6–8). Åklagaren (Satan) påpekade att Jobs fromhet bara berodde på att det

hade gått så väl för Job. Så bad han om tillåtelse att på olika sätt få plåga Job. Gud gav honom tillåtelse och hela Jobs bok handlar sedan om hur Job i sitt lidande får lära sig att förtrösta på Herren. Hans vänner lyckas inte trösta honom, ty de utgår hela tiden att Jobs lidande endast beror på de synder Job måste ha begått. Men till slut visar Gud själv att Job visserligen har syndat på många sätt, men att det är Gud själv som sänt prövningarna men också hjälpt Job att hålla fast vid sin tro. Så får Job till sist nya välsignelser av Herren. Detta lär oss att Gud är oss nådig också mitt i lidandet och prövningarna vi måste utstå. När vi håller oss till honom kommer han alltid att hjälpa på det sätt Gud anser bäst för oss.

2. Gud har övervunnit djävulen genom Kristi verk.

När Guds Son blev människa blev han också prövad i allting, precis som vi. Men skillnaden är att han stod emot djävulen i alla sina frestelser. De frestelser som nämns i evangeliet är bara några av dem som Jesus fick utstå under sitt jordeliv. När han var i Getsemane fick han på natten kämpa en hård kamp mot den svåra frestelsen att undvika lidandet. Det står att han på natten plågades svårt. *”Han tog med sig Petrus och Sebedeus båda söner, och han greps av sorg och ångest och sade till dem: ’Min själ är djupt bedrövad, ända till döds. Stanna här och vaka med mig.’ Han gick lite längre fram, föll ner på sitt ansikte och bad: ’Min Far! Om det är möjligt, så låt den här bägaren gå förbi mig. Men inte som jag vill, utan som du vill’”* (Matt. 26:37–39). Tre gånger fick Jesus brottas med denna svåra frestelse och det står att han svettades blod. Men till sist övervann han frestelsen fullständigt genom att han anbefalldes allt i Faderns hand. Han bad: *”Min Far, om den [kalken, lidandet] inte kan gå förbi mig utan jag måste dricka den, så ske din vilja”* (v. 42).

En svår prövning måste det också ha varit när en av Jesu närmaste lärjungar gick emot honom och kraftigt avrådde honom för att gå in i lidandet. I vår predikotext står det att Petrus tog Jesus åt sidan och började tillrättavisa honom med orden: *”Gud bevare dig, Herre! Det där ska aldrig hända dig”* (Matt. 16:22). Jesus hade då talat om att han måste gå till Jerusalem för att lida genom överstepräster och de skriftlärde och sedan bli dödad, men uppstå på den tredje dagen (v. 21). Petrus tycks ha varit en både häftig och kraftfull person. Med stort allvar och mycket upprördhet tog han Jesus åt sidan och försökte på allt sätt få Jesus att avstå från att gå till lidandet i Jerusalem.

Jesus förstod då genast att det var djävulen som talade genom Petrus. Fastän Petrus tidigare med stort allvar i den helige Andes kraft hade bekänt att Jesus var Messias talade han nu inte längre genom Anden utan genom djävulen. Jesus gav då Petrus en allvarlig bestraffning. Han sade: *”Gå bort från mig, Satan! Du vill få mig på fall, för dina tankar är inte Guds utan människors”* (v. 23).

Så övervann Jesus djävulen när han kom i vännens gestalt. Han följde i allt Guds ord där Gud av evighet hade bestämt att Jesus skulle vara *”Guds lamm som var slaktat från världens begynnelse”* (Upp. 3:8). Han var *”kinnans säd, som skulle trampa sönder ormens huvud”* (1 Mos. 3:15). Hans uppdrag var att besegra djävulen genom att försona hela världens synd och sedan uppstå i rättfärdighet och helighet.

3. Gud skänker oss seger över djävulen genom ordet och sakramenten.

Tom Hardt skriver i en predikan över vår text: *”Evangeliets ord, predikans ord, går i denna stund som ett svärd genom våra hjärtan och ställer oss inför dopets avsvärjelsefrågor: ’Avsäger*

du dig djävulen? Och alla hans gärningar? Och allt hans väsende?” Inför detta finns ingen plats för diskussion och debatt om djävulens sannolikhet, trolighet och verklighet, lika litet som vi med bevarad tro kan sätta vår frälsning i fråga.” Den bibliska läran om dopet är just detta att Gud i dopet skänker oss segern över djävulen, världen och vår egen onda natur. Därför behöll Luther det fornkyrkliga dopritualet med avsägelse av djävulen. Denna goda dopordning finns också i regel med i de flesta utgåvorna av vår lutherska bekännelse (Konkordieboken).

Djävulen är i vår tid mycket framgångsrik genom att intala världen att han inte finns. Kloka och i världsliga frågor ofta mycket intelligenta människor använder tyvärr ofta mycket möda och tankekraft på att försöka bevisa att varken Gud eller djävulen finns. Trots att kraftiga svordomar idag hörs nästan överallt skrattar man åt det man menar vara en medeltida världsbild med andar och demoner.

Den förvärldsligade kyrkan följer också med i detta. Ledande teologer förnekar eller förringar både Bibelns lära om djävulen och läran om Kristi försoning som Guds avgörande handling i historien för hela världens frälsning från djävulens välde, från synden och döden.

Men i det till synes så anspråkslösa vattendopet skänker Gud oss den seger som övervinner världen. Så skriver aposteln Paulus: *”Men när Gud, vår Frälsare, uppenbarade sin godhet och kärlek till oss människor frälste han oss, inte för rättfärdiga gärningar som vi hade gjort utan på grund av sin barmhärtighet. Han frälste oss genom ett bad till ny födelse och förnyelse i den helige Ande, som han rikligt utgöt över oss genom Jesus Kristus, vår Frälsare, för att vi ska stå rättfärdiga genom hans nåd och bli arvingar med hopp om evigt liv. Detta är ett ord att lita på, och jag vill att du med kraft inskärper det”* (Tit. 3:4–8).

Dopets kraft beror på att det är Guds ord och befallning. När ordet här säger att *”Gud frälste oss genom ett bad till ny födelse som han rikligt utgöt över oss genom Jesus Kristus”*, så är det inga tomma ord. Vårt dop är liksom övriga sakrament grundat i Guds uppenbarade ord, som står fast i evighet i himlen. Liksom djävulen måste vika bort från Jesus när han återopade Guds ord kommer djävulen att vika bort från varje kristen som återopar dopets evangelium.

Vår gamla människa kommer ständigt att fresta oss till olika synder. Vi skall då bekänna vår synd och fly till Guds nåd i dopet. Vi skall flitigt lyssna på ordets predikan och bruka altarets sakrament, där vi får ta emot Jesu egen kropp och hans blod till syndernas förlåtelse. Detta sakrament har med rätta kallats *”odödlighetens läkemedel”*. Så skall vi också flitigt tänka på löftet som ges oss genom det apostoliska ordet: *”Ingen annan frestelse har drabbat er än vad människor får möta. Och Gud är trofast, han ska inte tillåta att ni frestas över er förmåga. Samtidigt med frestelsen kommer han också att ge en utväg, så att ni kan härda ut”* (1 Kor. 10:13).

Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans Helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.